

Blanka
Kubešová **Baletky
v modrém**

Blanka Kubešová
Baletky v modrém

Eroika

Blanka Kubešová
Baletky v modrém

Eroika

© Blanka Kubešová, 2011

© Eroika, 2011

ISBN 978-80-87409-10-7

*Děkuji své přítelkyni Věrce, která svými ne vždy
lehkými vzpomínkami oživila tuto práci*

1. V jednom městě ve stejnou dobu

Je vlahá noc, ve vzduchu poletuje jaro. Tma zvenku se mísí se světlem pouličních lamp, je modravá jako živůtky dívek, které přitancily po špičkách z obrazu naproti Ludčině posteli, vánek by to nedokázal lehčeji. Se zalomenými pažemi, zápěstí zdobené modrou stužkou, seskupily se do kruhu, jako kdyby si chtěly svěřit nějaké hodně veselé dívčí tajemství. Bledounce modré krinolíny stojí kolem útlého pasu v pozoru jako špendlíky na jehelníčku. Ve vyčesaných vlasech věnečky a hlavu v úklonu, kdo je tak viděl, neubráníl se pocitu, že co chvíli vypuknou v jankovitý dívčí smích.

Buch-buch-buch... Jako umanutý kozel ji muž znovu a znovu přibíjí ke kříži postele. Čím déle to trvá, tím úpěnlivěji se Luďka vpíjí očima do Degasovy reprodukce na stěně naproti. Jako kdyby čekala, že primabalerína někde v pozadí odklepe konec hodiny, klavír v rohu ztichne a žačky z plátna se jí vrhnou na pomoc.

Buch-buch-buch... Richardovy dlaně leží z obou stran na jejích boltcích, vypadá to, že chtějí do uší navždycky vtepat tyhle rytmické a zničující údery provázené vrzavým zvukem palců u nohou deroucích prostěradlo.

Buch-buch-buch... A ozvěna v hlavě taky. Buch-buch-buch...

Muži prostě rádi dělají tyhle věci, poučovala ji matka ještě dřív, než z toho mohla mít rozum. Jaké? ptávala se nevinně. Taková omezenost matku pokaždé pořádně vyvedla z míry. Na druhou stranu však jako kdyby ji těšilo, že na každého dojde, že všeho do času. Namísto odpovědi vždycky jen zrudla a s výmluvnými vzdechy obracela oči k nebi. Když nepomáhalo ani to, utrhla se:

No však víš, jen se nedělej. Od čeho chodíš do školy? Některý chlapi neuměj myslet na nic jinýho, to vám tam neřekli? Myslej si, že jsme povinny je hladově přijmout, sotvaže si zamanou. Ženský nezbyvá, než se podvolit, čím dřív na to přijdeš, tím líp pro tebe. Říkám ti to dopředu, aby sis potom nestěžovala.

A nakonec vždycky přišla rada: *Až k tomu dojde, snaž se při tom myslet na něco jinýho, třeba že zavařuješ okurky. Okurky, chápeš? Mnemotechnická pomůcka, tak nějak se tomu přece říká.*

Tak tedy okurky... Luďka vidí zpod přivřených víček Ríšovy

trochu skelné oči a energickou, náruživostí zbrunátnělou tvář. Slyší, jak posténává, a cítí divoký porost na prsou s chloupky stočenými do vlhkých kornoutků. Všechno se teď na něm zdá odtahité a divoké až k nepřičetnosti, ačkoli ve skutečnosti si krotšího muže nedovede představit. Ve skutečnosti... To když se nemilovali. Tehdy zažívá pocit životní pohody a tichého, naprostého souznění. Naneštěstí o tom Říšu nedokáže přesvědčit. Dál trvá na svém, totiž že láska bez tělesného milování není úplná, že jí něco schází.

– Jestliže tvrdíš, že se máme rádi, tak mě nemůžeš držet takhle na suchu, jsem normální chlap, žádnéj vykleštěnej blbec, – opouje pokaždé podrážděně.

Luďka rychle sklopí oči a semkne víčka, ale tohle je málo, pomáhá si k zatmění celým obličejem, nos i ústa semknutá samým soustředěním, jež jí pod nosem i na čele kreslí drobné rýžky. Kdy naposled zavařovala okurky? Někdy hodně dávno, ještě s matkou. Samozřejmě že s matkou. Tehdy se domnívala, že je to její nejoblíbenější činnost, matka přece zavařovala pořád. Když ne okurky, tak něco jiného. Mělo to snad znamenat, že otec po ní chtěl tyhle věci dnes a denně? Otřese se nechutí. S matkou si příliš nerozuměly a s otcem ještě míň, ale teď jí zalije vlna solidarity.

Mužův ostrý, urputný pohled upnutý k jedinému cíli v ní vyvolává lehké chvění, tělo se chtě nechtě přizpůsobuje rytmickým nárazům. Jeho úd je jako mohutný kořen, který už prorostl celým jejím tělem, svaly na loktech, na kterých se vzpíná ke skvělým sportovním výkonům, jsou jako lana. Tohle přece nemůže trvat věčně.

Hodina na plátně však ne a ne být u konce, teď se dívky prohnuly v pase a zaklonily hlavu, až se jejich drdůlky dotkly špičky chodidla, které ruka zalomená vzad pevně držela v nártu. Luďka se jich chytí kolem boků, cítí se jako ochrnutá a ze všech sil se pokouší si představit něco pěkného, třeba že je jednou z nich...

Všechno, co měla ráda, všechno, čím se kdy zabývala, bylo ladné a harmonické, ve všem byla estetika a krása. A jak dopadla? V duchu se otřese odporem a všechna ta nechuť se proti její vůli odrazí a přenesení z hloubi na povrch do její tváře. Aby to zakryla, polekaně se usměje jako holčička přistižená při lži.

– Na co myslíš? – Muž uhnatý jako závodní kůň mrkne na hodinky. V té krátké pauze mezi jedním a druhým nadechnutím mu náhle připadá, že Luďka pod ním leží odevzdaně a nešťastně,

skoro jako zneuctěná. Anebo jako u lékaře, kdy už dopředu ví, že prohlídka bude nepříjemná, ale že ji prostě musí přetrpět. Tohle ho rozvzteká. I kdyby se svojí ženy zmocnil způsobem, jaký ještě nezažila, nikdy nebude jeho a nikdy se mu neoddá s náruživostí, po jaké touží. A přece ji miluje! Miluje ji upřímně. Třeba její sametový, i když mírně zastřený hlas. To je od kouření. Kouřit se kvůli němu odnaučila, hlas jí zůstal. Nebo její úzké, vzpurné rty, jejichž jediným úkolem se zdá odrazit každý jeho milostný pokus. Předtím, než se vzali, ho přitahovaly, teď by jejich vzpouru rád zlomil. Na horním rtu sedí jako přišité černé znaménko, kdyby nic jiného, tohle ji odlišuje od všech dívek a žen, které kdy poznal. To znaménko miluje právě jako světlé, nápadně modré oči, ona jim říká telecí a něco na tom je, velké a udivené, jako by znaly jiné moudro a jiný svět, než jaký se jim předkládá. Leží pod vysokým čelem trochu zešikma, skoro to vypadá, že její někdejší předci nebyli praví Evropané.

Miluje i její vlasy mírně zkadeřené tak, jak už to prý dávno není v módě, vlasy voňavé jako čerstvě vyloupaný kaštan a také tak lesklé, s rezavými ohníčky. Modrá a hnědá! Jaká nádherná a neobyčejná kombinace! Takhle rozpuštěné a v pohybu jako by tančily, vypadají jako jejich majitelka v okamžicích, kdy si není vědoma, že se na ni dívá. Anebo jako na útěku... To je celá Ludka! Ale dostihne ji, dostihne ji, i kdyby se bránila sebevíc! Milostný styk totiž musí podléhat určitým pravidlům. Třeba od – do. Jako jízdenka jednoduchá přímá a jízdenka přestupní.

– Jak bych ti to vysvětlil? Přestupní je většinou výhodnější... Promiň, – zadržím, když si uvědomí, že nejedou z Krče na Václavák. Všechno má svůj řád, každé milování má mít prostě předehru, hlavní akt a závěr. Potíž je v tom, že se s Ludkou nedokáže milovat, když má přítom pocit, že jí tím ubližuje. Ale jestliže není ani jeden ochotný z lásky k druhému popřít sám sebe, neznamena to, že se nemají dost rádi? Tohle je záludná myšlenka. Richard na chvíli ustane a znovu se podívá na hodinky.

To je okamžik, kdy se Ludce zdá, jak vzrostlý kořen zapouští další a další jemné kořínky a vlasečnice do jejího klína, snad aby v ní zůstal už jednou provždycky. Znovu se úpěnlivě pokouší něco si představit. Třeba že zavařuje okurky, proč ne, ta rada nebyla špatná. Skládá je do sklenice rychle a zbrkle jednu na druhou, ty velké ještě s chutí překrojí a zalévá vychladlým lákem. Ale ouha, i okurky mají podobnost s věcí, o jejíž existenci by nejráději nic

nevěděla, a Luďka tlumeně vzlykne. Možná se chtěla přemocit a usmát, ale nepovedlo se to, obličej jí pokříví grimasa úzkosti a ruce jako na obranu vylétnou před sebe. Odstrkuje teď Říšu od sebe štítivě a se studem. Současně trpně zavírá oči s výrazem: inu, když to musí být...

Nestojí o tuhle pokoru, ale nemůže jinak, a zatímco ji jedna jeho paže drží jako v kleštích, druhá ji hladí pomalu a soustředěně od kotníku ke kolenu a po stehně vzhůru. Luďka cítí, jak se jí skoro proti její vůli chvějí svaly jako svaly koně. Tak je to tedy. Neříkala matka, že láska mezi mužem a ženou je láska zvířecí? Ale to už ji Říša chytí kolem krku oběma rukama a táhne ji k sobě tak, jako se táhne za uzdu ještě nezkcrocený mladý koník.

– Miluješ mě vůbec? –

Horký vlhký dech je tak naléhavý, že odkloní hlavu, ale přitom ústy narazí na mužovo zpoceně zápěstí a už bez zábran, polekaně se rozechvěje.

Ta otázka musela padnout. Kdyby se zeptal, zda ho má ráda, neváhala by ani na okamžik. Milovat však v Richardově terminologii znamená něco jiného a Luďka se v návalu upřímnosti chystá zavrtět hlavou. Paže ji však drží pevně, doleva to nejde a doprava taky ne, a jak se snaží ze všech sil vymanit z jejich sevření, padne jí hlava bradou na prsa. Není si odpovědí jistá a jejím vyzněním také ne, ale muže to kupodivu uspokojí.

– Tak vidíš. To všechno ta tvoje puritánská výchova. –

Pohodí hlavou, aby se vyprostila a očistila lasturu ucha, vlhké vlasy ji šlehnou po tváři a jejich pohledy se na okamžik protnou. Svaly se dají opět do pohybu. Luďka s hrůzou cítí, jak Richardovi znovu tuhne a trne penis. Je to vůbec možné? Přeje si, aby bylo konečně všechno za ní, a odevzdaně se rozvlní a vypne vstříc jeho dotekům.

– Vidíš, že to jde. Zůstanu u tebe, chceš? –

Ovšemže bere potají pilulky, přesto ji to nanovo vyděsí. Teď si ještě nemůže dovolit otěhotnět, na to ještě není dost připravená, teď ještě ne. Vzepne se a nehty vší silou zatne do jeho hrudi.

– Nic se nemůže stát, nanejvýš budeme mít dítě... Nech mě u sebe, – naléhá Říša, zatímco Luďka jede nehty dál dolů do slabín. Kdo ví, jestli by děti vůbec mohla mít, i kdyby se vykašlala na chemii, myslí si, ale mlčí.

– Pořád si myslíš, že která nemá prsa pornohvězdy, nemůže mít ani domek pro dva? Copak jsem ti neřek, že tohle není důležité? Jsi krásná. Sice hubená jako... jako vyžle, ale krásná, – trvá s úsměvem na svém a Luďka sebou zlehka trhne.

– Co je, řek jsem něco špatného? Vzrušuješ mě. Jsi jako vzácný motýl, jako, – nenapadne ho jiný příměr, zajede jí prsty do vlasů a rychle ji líbne, jako kdyby proštípl projetou jízdenku, a pak ještě jednou na rty. – Jednou mě přivedeš k šílenství. –

Luďka cítí, že mu teď opravdu působí bolest, nehty nechávají za sebou zarudlé šrámy, ale hrůza je příliš velká na to, aby mohla přestat, a v krku je jí stále plno a stále se tvoří nová. Dítě si přála. Jenže ne takhle. Takhle vůbec ne!

– Tak proboha, jak? – Nechápavě na ni vytréští pohled.

Tohle je její okamžik. Pootočí se a kousne ho do předloktí. Říša povolí sevření. Konečně se jí daří vyškubnout. Strašlivě se stydí. Nejraději by ihned odběhla, ale jako cent na ní leží jeho tělo.

– Promiň, – po tváři jí tečou slzy a nejde je zadržet. Cítí, že má mokrá, slizká stehna i břicho. Nechutí doširoka otevře oči, aby se ujistila, že jeho úd není tam, kde se toho obává nejvíc.

– To nic, nevěděl jsem, že je v tobě tolik vášně, – odbude svá zranění a s majetnickým uspokojením položí hlavu do zvlhlého klína. I jeho strnisko na tváři je vlhké. Oba se na sebe pokusí usmát.

Je to její domov a její domácnost, ale občas se tu cítí trochu nespá. Všechno je tu jiné, než kdyby byt zařizovala sama a po svém. Připadá jí, že se v tom příliš těžkém a hřmotném nábytku ztrácí, a prochází kolem po špičkách, jako by to nebyla obyčejná knihovna, obrovský ušák a obraz v ozdobném pozlaceném rámu, ale strašidla, která ji jednou chytí a pohltní. Majeteček obyčejného dopravního kontrolora stavěný na odív. Podívejte, co všechno jsem dokázal pro svou ženu a své potomstvo nashromáždit!

Pro ženu možná, ale pro potomstvo? Luďka položí na stůl těžké nákupní tašky, vrátí se do předsíně a zůstane nerozhodně stát proti dveřím. Vlastně tu má na výběr hned troje dveře, ale v úvalu připadají jen ty jedny. Otevře je a sveze se na dětskou stoličku s opěradlem v podobě krku žirafy. Ruce, ve kterých ještě cítí tíhu octa, cukru a nezbytných nakládaček do zásoby, spustí volně

podle těla. Židle je nízká a nepohodlná, rychle vstane a otevře okno. V očích ucítí těžký tlak. Nač vlastně mají dětský pokoj?

Pokrčí kořenem nosu a posune brýle do správné polohy, ale i to je málo, sundá je a promne si oči zarudlé a unavené vleklými záněty. V hlavě se jí přitom dál odvíjejí útržky večerního rozhovoru.

– Co jsi myslela tím, že by sis přála dítě, ale jinak? –

– Co já vím! Existuje přece něco jako umělý oplodnění. –

– Umělý oplodnění? A tobě je to ještě k smíchu? To nemůžeš myslet vážně? – Ludče zacukají rty a je v pokušení se zasmát. To se jí tedy povedlo! Ovšemže to byla naprostá pitomost, jenom to tak plácla, nemůže přece za to, že Ríša bere tyhle věci tak smrtelně vážně!

Vzdychne, urputně se snaží vypnout a přenést starosti na to, že musí trochu poklidit a... No ovšem, připravit něco k večeři. Co nejdříve zavře dveře a bázně se rozhlédne po předsíni, jako by se bála, že na věšáku uvidí viset Ríšův plášť.

Ze všeho nejdřív odběhne do koupelny, vyčistí si brýle a obnoví mejkap na tváři. Kdyby to neudělala, vyrazila by piha na horním rtu za malou chvíli jako čertovo kopýtko.

Mávne rukou a protančí kuchyní dvakrát tam a zpátky, neschopná se hned něčeho chytit. Pak konečně začne vybalovat a ukládat nákup. Konzervy až do regálu nahoru, ty hned tak potřebovat nebude, a vyrovnat pěkně po vojensku, nāpisem dopředu. Mouka musí být po ruce, ta přijde hned sem do první řady, a načatý pytlík dopředu. Ne, tak ne. Pytlík se nesmí hroutit, musí stát pěkně rovně jako voják. Tak, to by bylo. Teď ještě prohlédnout lednici, včerejší zbytky od večeře, ty musí pryč, okoralý salát se zbytkem majonézy taky. Jak dlouho vydrží párky a vařené těstoviny? Je možné, že by je měli k večeři už třetí den? Druhý jistě, tak jak to, že si Richard ještě nestěžoval? Uvědomí si, jak je trpělivý, ale i tohle má své meze, tak rychle vyhodit.

Žaludek jí v břiše udělá kotrmelec, od rána v něm má jen tři kávy z automatu. Vlastně čtyři, tu poslední vypila s kolegou, když řešili ten přímo exemplární případ sexuální nemohoucnosti zdůvodňovaný věrností matce, dobře že ho předala dál. Sváta byl sice na sexuologa dost mladý, ale své věci rozuměl.

Špaget přijde Ludče líto, na poslední chvíli je zachrání a hodí do sebe pár soust. Nejsou špatné. Poplašeně se usměje jako člověk, který tenhle bod vyhrál. Na okamžik ji napadne, že se doma pohybuje trochu jako zloděj. Když ne zloděj, tak jako na

návštěvě určitě. Nebo na jevišti. Ovšemže se snaží svoji roli zvládnout co nejlépe, ale pořád je to jen role, vypůjčený život někoho jiného.

Pokusí se kolem sebe rozhlédnout Ríšovýmá očima a samou usilovností zamžiká. To, čeho by si sama nevšimla, totiž neunikne bystrým očím kontrolora. Richard je sice jenom kontrolorem dopravním, ale doma starost o jízdenky a legitimace rozšířil na složené prádlo ve skříni, vytřenou podlahu a samozřejmě pořádek v kuchyni.

Pořádek! Tohle Ríšovo puntičkářství jí imponuje a zároveň ji popuzuje. Mrzí se na sebe, že se mu nedokáže vyrovnat. A současně ji hněvá, že má přikládat význam takovým maličkostem. Ale dost filozofování a honem do ložnice, ráno vypadla jako obyčejně na poslední chvíli a bez snídaně, tak aspoň otřít prach, Degasovy Baletky si to rozhodně zaslouží, a ještě trochu ustlat... Zmuchlané prostěradlo v ní vyvolá vlnu odporu, ale to už v chůzi posbírává svršky, jak je tam ráno pohodili. Kabátek od pyžama, trepky, ručník... Tenhle svědek včerejšího milování je jí obzvlášť nepříjemný, s nechutí ho odnáší do koše se špinavým prádlem.

Přibližně ve stejnou dobu se Heda vypravuje ven. Je nejvyšší čas. Vašek je už ve své dílně, na stole sousedčinu angorskou kočku. Při tomhle rozhodně nemínil asistovat. Dílna je až dole v suterénu domu stejně jako prádelna a sklep, ale Hedě připadá, že zápach preparovaného zvířete se line nezadržitelně vzhůru.

Poslední pohled do zrcadla a – hotovo! Na víc nečeká. Před dveřmi ji pozdraví nový modrý kočárek na vysokých kolech, přesně takový, jaký je letos v módě, proti prachu zabalený do lehkého igelitu.

Dovoz z Německa, o tom se mně ani nesnilo, utrousila zahořkle postarší prodavačka. Na dovoz Vašu v předstihu upozornila vedoucí prodejny, jinak vděčná majitelka siamského kocoura Rámy II. Německý ovčák ho potrhál tak, že ho k němu nesli v nůši, ale ani ne za měsíc si z dílny odnášeli zvíře, které mohlo jít z fleku na výstavu.

Heda natěšeně nadzvedne igelit a podívá se dovnitř, zda je všechno tak, jak má být. Kočárek ovšem prohlédla naposled ráno a docela jistě se na něj podívá ještě s Vaškem, až přijde z podvečerní procházky.

Už je na schodech, ale vrátí se, otevře v bytě dokořán všechna okna a zatáhne kočárek dovnitř do předsíně, aby snad nenačichl. Jak schází dolů, stává se pach vycpávaného zvířete stále agresivnějším. Heda s každým schodem víc a víc ohruje nos.

Místnost v přízemí s dlouhým pracovním stolem osvětleným tvrdým stropním světlem ve výřezu dveří v ní vyvolá dávný obraz chladné místnosti s podobným stolem a něčím uprostřed. To něco je tělo pozakryté prostěradlem.

Je to váš otec? zeptal se muž, kterého druhí oslovovali pane komisaři, a Heda, tehdy sotva plnoletá, kývla, přestože otce viděla naposled skoro před deseti lety. Kromě hádek s matkou jí v paměti uvízla už jen neholená tvář a ruce plné zatvrdlých mozolů, po kterých jí na pažích i hubených holčičích hýždích zůstávaly modré podlitiny.

Tak jako tenkrát rychle uhne očima a narazí na Vaškovy ruce v gumových rukavicích vyrůstající z igelitové zástěry se zaschlými zarudlými skvrnami. Také tohle jí něco připomíná. To děda na dvoře stahoval králíka, od té doby se dlouho na maso nemohla ani podívat.

– Než se vrátíš, bude to nejhorší hotovo a rozpráším všude ty nej-nejjemnější vůně, sli-slibuju. – Doba, kdy nejjemnější vůní byl puch voňavky Krasnaja Moskva, přezdívané Moskevské duchy, je chválabohu za nimi, přesto se i leckterou západní značkou dá nadělat pořádný ozon. Spiklenecky se na sebe usmějí.

– Počkej, Heduš. Musím ti ještě něco říct. Moc ti to slušluší. –

Zpočátku Vašek tvrdil, že koktá, jen když je rozčilený. Později pochopila, že je rozčilený téměř pořád. Skrz roušku na obličejí slyší Heda jen tlumené huhlavé zvuky, přesto se pokusí něžně se usmát. Ví, co chce říct. Ví i to, že má o ni starost. Cítí, s jakou láskou přelétl očima její stále ještě štíhlou postavu. Nikdo by nepoznal, že je už ve čtvrtém měsíci.

S uspokojením si uvědomí, že je ještě pěkná ženská a až na to břicho, o kterém zatím vědí jen oni dva, ještě stále pružná a štíhlá jako dívka. Je jí lehce přes třicet, ale vlasy mají pořád ten pravý kovově plavý lesk a v obličejí s klenutým obočím, které vypadá, jako kdyby ji i ty nejprostší věci neustále naplňovaly dětským úžasem, se dosud neusadily žádné vrásky. Nechápala ženy, které, jak přijdou děti, o sebe přestanou dbát a začnou matronovatět. Neměli s Vaškem právě na rozhazování, přesto se nikdy nepřestala

hezky a mladistvě oblékat. Na takovou ženu si troufnou muži méně než na nějakou cuchtičku, říkával Vašek.

– Jenom se trochu projdu a vrátím se hned, jak to tu doděláš, – rukou naznačí pohyb, jako by s vnitřnostmi angory házela do popelnice i řádku vycpaných papoušků a krahujců na skříni. – Pak si spolu ještě prohlédneme kočárek. –

Vašek stáhne roušku pod bradu. Miluje chuť její rtěnky a má co dělat, aby se za Hedou nerozběhl, ale nakonec se spokojí jen se vzdušným políbením a zavře dveře.

Baletky v modrém

Sál staré školy byl pěkný, ale působil studeně. Snad za to mohl nedostatek denního světla, žaluzie v oknech byly totiž téměř neustále stažené. Přísný světelný proud ze zářivek u stropu nemilosrdně protínal sál a odrážel se v kapičkách potu dívek, které se rozcvičovaly u tyče upevněné ve výši paží a neúnavně se vznášely a klesaly, podobné labutím.

Jako na reprodukci od Degase, která visela v sále vzadu, v mírném záklonu a se vzepjatými pažemi, děvčátka v baletních střevíčkách a nabíraných modrých mušelínových krinolínách strnula. Děvčátka, ještě děti, nic víc. Obraz se odrazil naproti v zrcadle i v naleštěné podlaze, tady byla takhle naleštěná pořád, a těla jako jarní klásky, které potřebují ještě hodně slunce, aby mohly rádně vyspět a dozrát, ztuhla v pozici předznamenané géniem.

Roztažená u lavice v rohu, jako by se jí nic z toho netýkalo, ležela Dobrotivá, urostlá německá doga. Mezi děvčaty v trikotech a baletních sukýnkách se vyjímalá nepatřičně jako skvrna na slunci. Tahle žíhaná bestie působila hrozivě a jen poněkud nezvyklé jméno napovídalo, že mezi vzezřením a charakterem bude rozdíl. Patřila zbožňované, nápadně atraktivní baleríně s lícemi barvy slonové kosti, které všichni svorně přezdívali Laň, popřípadě Laňka. Provázela svoji velitelku líně a jakoby ospale a jen našpicované uši napovídaly, že je neustále v pozoru a na stráži.

Tento svérázný doprovod na půdě školy poněkud budil rozpaky. Laňka si však v krátké době vydobyla výsadní postavení a bylo velice těžké této žádoucí a múzou obdařené baleríně cokoli odepřít. Také její námitka o úchylech potulujících se po parku na Letné,

kudy byla nucena den co den cestou do školy projít, se zdála víc než oprávněná. Navíc škola získala jejím příchodem opravdovou prestiž. Laňka ostatně v této věci nemínila ustoupit, a byl to jeden z mála bodů, kdy vůbec odhalila nějaké city. Ve všem ostatním zůstávala tajemná a uzavřená, a bylo to právě tohle přísně střežené soukromí, co na škole zavadávalo příčinu k mnoha dohadům.

Na VUŠ neboli výběrovou uměleckou školu přešla donedávna uctívaná primabalerína nuceně po skandálu opředěném mnoha pověstmi. Podle některých neprovedla nic jiného, než že se odmítla vyspat s nějakým potentátem, dle jiných podepsala jakousi rezoluci, která měla tak jako tak co nevidět ztratit svůj význam.

– Vsadím se, že je panna! – odbyl její podivínství ředitel v soukromí kanceláře. – A ty se zapni, ať neřekne, že se sem chodíš produčirovat. –

Napomenutí platilo sice navoněnému, ale i nadále věčně upocenému členovi ředitelské svity Robymu Katerovi, který se pobaveně pohupoval na špičkách nablýskaných lakýrek, ruce zastrčené do kapes kalhot s puky jako ostří. Na poněkud změkčilé tváři by se nenašel ani chloupek. O to nevhodněji působilo výbojné ochlupení trčící z nedopnutého límečku. Tím veškerá jeho mužnost končila a ostrá, rádoby energická brada na krku s ohryzkem, který při sebemenším vzrušení létal splašeně nahoru dolů, působila spíš už jen komicky.

Tento zevnějšek kontrastoval s až demonstrativní nedbalostí, s jakou na sebe ředitel každé ráno naházel pomačkané kalhoty, snad léta nežehlenou košili a vytahaný pulovr. Ředitel byl sice ve straně, ale suma sumárum patřil k těm méně obávaným, a navíc měl před penzí, což dohromady znamenalo, že velké slovo na škole neměl. Všechno důležité i nedůležité tak leželo na bedrech ani ne čtyřicetiletého Robyho, tajemníka a kádrováka v jedné osobě. Důležitost jeho postavení byla však hned v zárodku srážena vzrůstem a onou energickou bradou bez energie.

Děvčata mu přezdívala Zvíře nebo taky Kocour. Zatímco první přezdívkou se neujala, Kocour mu už zůstal a s ním i úlisný, mlsný úsměv, který vězel v koutcích úst jako přišitý. Aby toho nebylo málo, sedělo na levé tváři nenápadné rudohnědé znaménko. Říkalo se, že Roby Kocour má srdce obrostlé hroší kůží, tomu ale odporovala právě ona pigmentová skvrnka, která v rozrušení nabíhala a podobně jako ohryzek pulzovala jako splašená, takže v přítomnosti baleríny tepala vlastně pořád.

Rozhalenka ano, holé ruce ne. Rukavice z tenké jemné kůže doplňovaly garderobu obávaného kádrováka Robyho podobně jako lakové střevíce. Rukavice prakticky nesundával, a dohady, zda ho k tomu vede přehnaná marnivost, anebo něco jiného, nebraly konce. Některé starší dívky se ostatně dušovaly, že jeho prsty s drápy pokrývají dlouhé, černé chlupy, něco jako v pohádce Kráska a zvíře. Jiné tvrdily, že zahlédly ošklivou zarudlou vyrážku s puchýřky jako po kopřivách. Jenže i takový se dokáže zamilovat. Robyho směšnými milostnými pokusy se v tichosti bavila celá škola, božskou balerínu nevyjímaje. Proti podobným nápadníkům byla statná německá doga s žíznivými slinami u huby ta pravá. Stála na stráží spolehlivě jako voják, lepšího bodyguarda si Laň už vybrat nemohla.

– Jedna – dva – tři... Zvý-šit a sní-žit, na špič-ky, do-lů. –

Sál rázem ožil a klasy v zrcadle rostly před očima a houपालy se v těsném souladu s malými tanečnicemi na parketu. Pochybnosti, zda na uvolněné místo učitelky bude tou pravou, zda jí to časem nebude málo, rozptýlila Laňka hned po prvních hodinách sama. Ujala se vyučování s chutí a nadšením, které by v ní jen málokdo hledal. Tady se cítila v bezpečí, stranou zákulisní řevnivosti, politikaření i veškerého pochlebnictví.

– Stop! To nebylo dobré. Kde je ta neviditelná osa, o které jsem vám povídala? Ta čára prochází celým tělem a v každé póze by vám měla napomocť udržet rovnováhu. – Laň jela očima po řadě dívek, ambiciózní až na Pralinku byly všechny, ale tohle byl běh na dlouhou trať. Zda to vůbec některá dotáhne do konce, si v této chvíli nedovolila předpovídat. U posledních dvou se zastavila.

– Vyžle, Pralinka, donesete Dobrotivé misku. –

Doga, která do této chvíle ležela v rohu zcela nemuzikálně jako pytel strakatých hadrů, po těchto slovech nadzdvihla obočí a našpicovala uši. Miska byla ve skutečnosti pořádná polévková mísa, ale na ní nebylo nic strašného. Daleko horší byla uslintaná, jako by čtyřhranná tlama, která se po ní pokaždé vrhala žíznivě a s nedočkavostí jako šílená.

Dívky s culíky do sebe žduchly, v očích jim blýsklo škodolibostí. Vyžle byla mezi nimi nová. Ta nejlepší. To stačilo. Učitelka ji neustále vyznamenávala, přestože se tu ještě ani nestačila ohřát. Teď ji Dobrotivá naučí!

Pralinka se rozhodla zachránit tradičním holčičím způsobem. Byla to nejsilnější dívka souboru, postavou připomínala víc

zápasníci než adeptku baletu. Přišla s rodiči ze Slovenska a dívky se jí posmívaly ani ne tak kvůli snědší pleti, jako kvůli řeči, která jim přišla legrační. Na krku nosila masivní křížek, i ten ji odlišoval. Bojácně ho sevřela do dlaně, úpěnlivě ho obtočila prsty a přitom se jí nejen z očí, ale i z nosu valily slzy a koulely se po kulatých tvářích dolů na triko, na kterém se začínaly rýsovat oblé náznaky dívčích ňader.

Laň ze všeho nejdřív napadlo, že dnešní dívky dospívají daleko rychleji než dřív. Přivedlo ji to do rozpaků, ale to už si uvědomila, že strašit začku je přinejmenším nerozumné.

– Zařaď se a příště si dej větší pozor. –

Dívky napjatě vydechly a pohrdlivě si Pralinku přeměřily. Z očí jim znovu vyšlehly kruté plamínky.

Vyžle se napřímila. Řešit situaci tímto způsobem bylo pod její úroveň. Něco jí říkalo, že se nemusí bát, dogo už zase pospávala jako po hodně těžké práci, ale čert věř bestii. Kradla se k ní obezřetně krok za krokem, a když byla na vzdálenost paže, otevřela Dobrotivá jedno oko a slastně se olízla, jako by jí před nosem zamávali telecí kotletou.

Vyžle ustoupila a zhluboka se nadechla. Její přezdívka s ní přišla z minulého ročníku, ale tady měly přezdívku od učitelky po začky všechny. Tyčka, Štrúdl, Houbička, Fazole, Špagátek i Žabka... Malé baletky, které už poznaly, co je to závist, malovaly ta znamení s holčičí škodolibostí jedna druhé křídou na dvířka šatničky, až to u nich vypadalo jako v mateřské školce. Pralince mezi sebou říkaly Dežo nebo taky Gipsy, ale tohle Laň zakázala, v její hodině že se nikomu nadávat nebude. Sama Dežo tvrdila, že jí to nevadí, přesto se druhý den na dvířkách šatny objevila atrapa bonbonu v božském trpytivém staniolu, nejspíš z nějaké reklamy na čokoládu.

Ani Vyžli brzy nikdo neřekl jinak. Jméno se k ní hodilo, ale zatímco doma jí tak říkali s despektem, tady byla její postava samé žebro a kost spíš předností. V tom měla štěstí a na rozdíl od dívek, které snily o tom, jak si pořádně naložit talíř a naprat se k prasknutí, Vyžle s jídlem nikdy moc nenadělala. Teď ale měla problém: Má bestii předhodit nejdřív ruce, nebo nohy?

– Dlouhý nohy, vysoký čurání, – slyšela otce, který si ji z postele poměřil jako handlíř, a dívka znachověla pokořením. – Krásy moc nepobrala, snad až na ty nohy... Může nosit minisukně, to se jí jednou docela určitě bude hodit, – rozhodl a hrubě se zasmál.

O práci toho mnoho vědět nemohl, co se pamatovala, žil z funkcí a schůzování, ale v tomhle měl jistě pravdu, nohy mohla ještě potřebovat. Svezla se do dřepu a složila je pod sebe. Ty bude chránit do posledního a ze všech sil.

V napnutých obličejích za ní se nepohnul ani sval. Teď... teď se po ní bestie vrhne. Nejdrobnější Houbička nevydržela napětí a tlumeně vzlykla. Teď... teď to přijde...

Vyžle odhodlaně natáhla paže, ve kterých se jí třásla plechová nádoba s vodou. Tak tedy, Andělíčku, můj strážníčku... Věřící nebyla, ale prosbička nemohla škodit. Jestliže se na ni bestie bude chtít vrhnout, třeba si nejdřív vyláme zuby o mísu. Třeba bude mít štěstí, pomyslela si a zavřela oči.

Nestalo se nic. Ucítila na sobě škodolibé pohledy, přimhouřila oči a pomalu k té uslintané tlamě znovu natáhla paže s nádobou. Od samé námahy a zaošťování se jí mezi obočím usadila předčasná vráska. Dělal ji starší, ale i zajímavější. Vyžle vypadala, jako by stále nad něčím hloubala.

– Nic ti neudělá. Jen tak dál a neboj, moc přemýšlíš, – komentovala to Laňka nervózně. Cítila, že se jí situace vymkla z rukou, a nemínila ji dál hrotit. Při pohledu na ostrou vrásku a dlouhé hubené nohy, které Vyžle zkrřížila pod sebe, ji však znovu nenapadlo nic jiného, než že dnešní dívky dospívají prostě rychleji.

Vyžle opravdu nebyla zvlášť hezká. Mezi začkami působila nezvykle vyspěle a jen vyhublý obličej s ještě dětskými rysy prozrazoval, že není starší než ostatní. Snad jen tlusté, v týlu pevně zapletené tmavé copy napovídaly, že by jimi jednou mohla mást mužským hlavy, ale o tomhle ještě sama neměla tušení. Jako obyčejně jí v nich seděla spona jako motýl, tím se jediná krása končila, ale balerína, která měla pro začky oči, si pomyslela, že do jejího souboru přibyla malá osobnost.

Vyžle odvážně semkla oči, ať se stane, co stane, aspoň se nezachovala jako zbabělec, ale to se už Dobrotivá vděčně vrhla na její ruce i paže a odměnila je polibky jazykem hrubým jako rýžový kartáč. Dřela ji milostně a horce jako valchou znovu a znovu od zápěstí až po konečky prstů a pak vzhůru k ramenům. Byly kamarádky.

2. Podzim nezačal špatně

Začíná podzim, ale je parno jako v nejprudším létě. Přezrálé kuličky hlohů v parcích pukají tak rychle, jako kdyby se bály, že jim to někdo může překazit. Heda se posadí na lavičku hned vedle kašny. Všimne si, že socha nymfy je z jedné strany zelená jako pravá vodní žínka, zatímco z druhé ji ohmatává břechtan a hledá skulinku, do které by se vecpal. Větrík povívá jen nesměle, ale i za takový jsou dnes lidé vděční. Občas se přece splete, shodí únavu a nymfa pak všechny ze své amfory osvěží vlažnou sprškou.

Že vděční? Na tváři jim to nepoznáš, přecházejí kolem nasupeně, jako by i tohle byl jen vítaný důvod si zanádat, jeden druhému, a dokonce i nymfě, a ta byla rozhodně tou poslední, která za něco mohla. Bůhví, odkud se ta věčná nespokojenost stále brala, jistě bylo jen to, že semínka kdysi zaseté závidí a zloby klíčila a vzkvétala pořád dál a nanovo, a to dokonce i teď, kdy staré bylo smeteno a nové se ještě nestačilo zabydlet.

Na chodníčku jen o kousek dál se mezitím shromáždila skupinka Armády spásy ve slušivých stejnokrojích. Heda má ráda jejich kázání a písně. Nevěří jim, ale obdivuje jejich vnitřní sílu a umanutost, ten klid a mír, který z nich vychází. Poslouchá a ani si neuvědomuje, že drží v ruce jakýsi sešitek. Vlastně jen pár listů hustě popsaných notami.

Naproti při okraji trávníku se už taky shlukla řádka zevlounů. Někteří tu a tam utrousí vtípek, na víc se však tváří v tvář téhle vtělené vážnosti a ctnosti nezmohou, jiní si v rozpacích nechají do ruky vtisknout zpěvníček, ale vzápětí už sebou škubnou, jako by je žahnul, a listy kloužou z nevěřících prstů a dlaní. Přesvědčení, že *přijde Pán a dobro a láska zvítězí, zvítězí...* je brzy pošlapáno. Nebude trvat dlouho a metaři s košťaty je nametou na lopatu a hodí do vozíku s odpadky.

Najednou mají všichni naspěch. Heda zůstává. Sedí s neurčitým, svátečním pocitem, že dnes do tohoto nijak rušného parku ty upjaté ženské a mladí, povětšinou pohlední mužští v přísných černých oblecích přišli kvůli ní. Možná pro nic jiného, než aby jí zvěstovali, že i ji *má rád Pán, má rád Pán...*

A nebyla to snad pravda? Po tom, co všechno ji v dětství potkalo a čím všim se musela prokousat, byla přesvědčená, že se

už nikdy nebude moct na žádného chlapa ani podívat. Že se jí zhnusili už nadosmrti. A ejhle, zamilovala se! Oba pracovali ve výzkumném ústavu, Heda dole v přízemí ve školičce pro děti zaměstnaných matek a Vašek nahoře v laboratoři. Budova s mnoha křídly byla tak rozlehlá, že se nikdy nemuseli potkat, a byla jen obrovská náhoda, že k něčemu takovému vůbec došlo. Náhoda, nebo osud?

Až do té doby žila jen pro sebe a tak bezvýznamně, až to druhým mohlo připadat divné. Když si i poslední maminka vyzvedla své dítě, zamkla třídu a spěchala rovnou cestou domů. I tam ze všeho nejdřív zase za sebou zamkla – a to bylo všechno. Později se jí Vašek přiznal, že se mu zdálo neuvěřitelné, že by opravdu žila tak šedivě, jak to při pohledu zvenčí vypadalo. Zdála se mu tak tajemná, až ho to přitahovalo. Nejdřív začali jen společně chodit na obědy. Kromě toho, že jí v jeho společnosti chutnalo a že konečně maličko přibrala, to vypadalo úplně neškodně. Smál se jí, že vypadá trochu jako fazole, a když pochopila, že se do ní doopravdy zamiloval, skoro ji to vyděsilo. Zprvu chtěla známost co nejrychleji ukončit, ale to se nedařilo. Aspoň ho náležitě potrápí, jak si chlap zaslouží, pořádně rozdráždí a nechá tak, času dost, slibovala si. Jenže to dopadlo úplně jinak. Vašek byl tak upřímný a bezelstný a tak nádherně ošklivý, že ho prostě nešlo nemít rád.

Z výzkumáku plného rychlokvašených doktůrků a inženýrů ho po normalizačních prověrkách vyhodili, titul netitul, a to teprve se s ním nemohla rozejít. Chvíli to trvalo, než mu došlo, jakým je vrátnice požehnáním, ale pak konečně nadešla jejich chvíle. Prostě ráj na zemi. Žádné schůze, žádné podpisy a prohlášení, za které by se musel později stydět nebo o kterých se teď kolegové horko těžko navzájem přesvědčovali, že jim nic jiného nezbyvalo. Byli docela jednoduše šťastní, a když se konečně společnými silami dopracovali do postele, říkal jí Vašek tak krásná slova, až to bylo rouhačství. Od chvíle, co se vzali a co v sobě ucítila nový život, měla pocit, že už nic nemůže ohrozit její štěstí. Vašek byl připravený splnit dopředu každé její přání, co víc si mohla přát?

Heda se slastně protáhne. Hned jak přijde domů, vyzkouší, zda si jen něco nenamlouvá, a požádá, aby ze skříně sundal tu veverka.

Vašek nepřeháněl. V celém domě je vůně, jako kdyby vyloupil parfumerii s květinářstvím dohromady. Stojí u stolu a porovnává

několik dvojic skleněných korálků. Vycpával vlastně jen pro zábavu, co jiného by po práci dělal?

– Jaký myslíš, že měla oči... ta angora? –

– Chladný, – odpoví Heda bez přemýšlení. Obyčejné venkovské kočky měly zelené a žluté oči malých šelmiček, takové měla nejraději. Urozená Alžběta slečny Elisy se své paní ve všem do puntíku podobala, byla odtažitá a oči měla vypočítavé a chladné. Stará paní se ve skutečnosti jmenovala Eliška, ale to jí bylo málo. Heda si byla skoro jistá, že ani kočce by nestačila nějaká obyčejná Míca nebo Bětka.

– Dneska se po tobě ptali kluci z vývoje, máš se stavit, – dodá nezávazně.

– Vážně? Že by si na mě vzpomněli? Proč nepřijdou na vrátnici? –

Kdysi si sliboval, že už tam nevkročí. Abys neřek, že jsme na tebe zlí, dáme ti příležitost, soudruhu. Co bys řek místu pracujícího inteligenta? Nevěděl, jestli si z něj dělá kádruvačka legraci, a pro jistotu neříkal tak ani tak. Mělo to snad znamenat, že ve vývojovém oddělení sice patřil k inteligenci, ale nepracoval? Nechal si čas na rozmyšlenou, a když neúspěšně oběhl několik míst, tak toho pracujícího inteligenta ve vrátnici ještě rád přijal. Teď, když se probudily k životu boží mlýny a kádruvačka byla pryč, by se možná o své staré místo měl pokusit.

– Stejně jsem si chtěl dát na chvíli od těch zvířat pokoj, co říkáš, Heduš? Aspoň než se ten náš kluk narodí. A tu veverku sundám. –

– Vy-vymyslíme mu jméno, chceš? – Samou dychtivostí už zase lehce koktá.

– Jseš si tak jistej, že to bude kluk? – Heda si položí hlavu do mužova klína. Je jí příjemné, když cítí, jak se pod trenýrkami Vaškovo stehno zachvívá vzrušením. Jak se v něm napínají a pulzují svaly a teplá kůže voní jako ve vřesovišti.

– Jak se jmenoval tvůj děda? Nikdy jsi mi o něm pořádně nevyprávěla. –

– Ne, po dědovi ne, – zaprosí Heda, ale Vašek je tvrdohlavý.

– Proč ne? Říkala jsi, že jsi ho měla ráda. –

– Jo, to jo. To bylo... ještě předtím. –

– Kdy předtím? –

– Prostě předtím. Dávno. –

– Možná bys měla taky navštívit matku. Už ses ji natrestala až dost, nemyslíš? Nechci tě nutit, Heduš, ale teď je nejvhodnější chvíle, popřemýšlej o tom. –

Kdesi bouchne okno. Vítr rozežene hradby mraků a jako zázrakem se za nimi objeví zrcátka hvězd. Leží hlavami co nejbližší u sebe, Vaška na tváři lechtají Hediny vlasy pískově plavé barvy.

– Už jsem ti řekl, že když si k tobě dám hlavu, mám pocit, že ležím na pláži? –

– Jo. Myslím, že nejmíň tisíckrát. –

Oba se zasmějí. Svítá. Okny bez záclon nahlíží pobledlý měsíc. Povídají si a sledují proměnu tajemné, všehoschopné noci. Vašek má dlaň na Hediné bříšku.

– Můj otec se jmenoval Ferdinand. Pro případ, že by to byl přece jen kluk. –

– Když kluk, tak Vašek. – Heda má oči zavřené, ale ví, že se usmál. A za matkou se opravdu podívá. Nač s sebou vláčet staré křivdy?

– Vašek. Váša. Vašíček, – zamumlá už z polospánku.

– Jsi šťastná? –

Co je zas tohle za otázku? Váhavě kývne. Proč by neměla být šťastná? Má všechno... Téměř všechno. Dar umět se radovat z maličkostí jí do vínku sudičky nedaly. Mají ho zvířata. Možná i rostliny a dost možná i věci, aspoň některé. Třeba oblíbené hračky v dětství. Z lidí tohle dokážou jen ti vyvolení.

– No vidíš. Tak co jsi tím myslela, umělý oplodnění? To nemůžeš myslet vážně? – vrátí se Richard k jejich nedávnému rozhovoru.

– Samozřejmě že ne, už jsem ti to přece řekla, – unaveně se po něm otočí. Říša sedí na posteli, pevně rozhodnutý přijít věci na kloub. Jeho energická, trochu hranatá ramena, o to víc však pevná a spolehlivá, tvoří s čelem postele rovnou přímkou. Luďka odloží knihu a brýle a zhasne lampičku.

– Copak nechápeš, jak je tvá láska primitivní? Ne, odpusť, za tohle nemůžeš. Taková je láska všech mužů, – dodá rychle, aby otupila hrot urážky. Ráda by roztržku zažehнала, ale Říša je rychlejší.

– Primitivní? Chceš říct, že by sis přála, aby do tebe místo mě vstoupil Duch svatej? –

– Ano, mám pocit, že tohle je přesné. – Ludka se unaveně usměje. S tímhle si dál žádný z nich neví rady a oba skoro vítají, že si nemohou vidět do očí.

Koneckonců proč ne, co by na tom bylo tak špatného? Jednoduše usnout a probudit se s plodem v klíně, rozvíjí Ludka myšlenku v duchu dál a předstírá spánek. Musí být velice pěkné nosit v sobě dítě milovaného člověka. Milovaného člověka... Znamená to snad, že Richarda nemiluje? Popuzeně se zamračí. Tohle nikam nevede. Má svého muže ráda, ovšemže ho má ráda, ale ta příprava, napadne ji vtípek, který slyšela kdysi dávno ve škole.

Základem trvalého štěstí je láska a porozumění, kolikrát to říkala svým pacientům? Přesto je jí zatěžko připustit, že i v takové lásce tepe a koluje krev a všelijaké ty... tekutiny. Nechutí ohrnety, štěstí, že je tma. V praxi se takových věcí naposlouchá za den až za dva, nemá chuť se o nich bavit ještě i večer, ale teď vidí, že přestřelila a že Ríšu téma hned tak nepustí. Že ještě na něco čeká.

– Slyšela jsem o ženě, která odebrala namol opilému muži semeno a pak otěhotněla, chápeš? –

– Ne. Tohle mi vysvětli. –

– Prostě beze všech těch hrubostí kolem. –

– Hrubostí? Jsem snad na tebe hrubej? A to by sis přála? – naléhá dál a znovu rozsvítí lampičku. Tolik se snažil, aby jí nesetřel křídla, motýlovi, a teď najednou se dozví tohle. Chce jí vidět do očí, chce vidět, jak to myslí.

– Asi ne. Já nevím. Promiň, mám žízeň, musím se napít. –

Je přesvědčený, že se chce jen dostat z jeho dosahu, ale to už si Ludka obtočí kolem těla bílý župánek, jako by měla strach, aby nezahlédl kousek nahého těla, jemnou kresbu jejích zad končících ve žlábkou útlého pasu, a neprobudila se v něm žádostivost. Najednou se zdá, že nemá naspěch, právě naopak, zůstane sedět na posteli zavinutá do hedvábí a kymácí sebou nešťastně sem a tam, hned k němu a hned zase nazpět. Vypadá to koketně, po bližším prozkoumání je však pod tím vším cítit bezradnost.

– Mám žízeň, – opakuje po Ludce zmateně a se strachem, aby ji nezranil. Jde do kuchyně a hltavě pije, jako by v sobě chtěl navěky uhasit veškerou žádostivost. Když se vrátí, Ludka ještě sedí na hraně postele. Dívá se, jak konečně zháší lampičku, jak rozvazuje pásek a ten jí jako had klouže k nohám. Pak jedním šklubnutím útlých ramen shazuje látku a zaujímá úkryt v důlku jeho podpaží.